

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	40222 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40222
Назва ОП	Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Тертичка Валерій Володимирович, Скребкова Ксенія Станіславівна, Терещенко Діна Акрамівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не залучався
Дати візиту до ЗВО	01.03.2023 р. – 03.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/2/281_40222%20%Do%91%20%Do%B2%D1%96%Do%B4%Do%BE%Do%BC%Do%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%Do%A1%Do%9E.pdf

Програма візиту експертної групи <https://ino.nau.edu.ua/provedennya-akredytatsijnoyi-ekspertyzy-osvitno-profesijnoyi-programy-publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-zapershym-rivnem-vys%D1%81hoyi-osvity/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма (далі - ОП) акредитується вперше; спрямована на формування компетентностей, необхідних для опанування здобувачами вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». Науково-педагогічний склад кафедри публічного управління та адміністрування відповідає встановленим вимогам щодо необхідної кваліфікації для забезпечення викладання за аналізованою ОП. Організаційно-нормативні аспекти освітнього процесу регламентуються системою внутрішніх положень ЗВО. Структура ОП враховує необхідність формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти. ОП має перспективи для подальшого розвитку й удосконалення. ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недоліками, що не є критичними для відмови, окремі потребують часу для їх усунення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП побудовано з урахуванням специфіки підготовки управлінців для авіаційної галузі. В ЗВО створено інституційне середовище забезпечення якості вищої освіти. На рівні ЗВО створено Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ у формі дорадчо-консультативного органу, до складу якої включено представника Студентської ради ННІ неперервної освіти НАУ. ОП забезпечує отримання необхідного рівня підготовки, обумовленого Стандартом вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, її зміст відповідає предметній області спеціальності. Для успішної реалізації цілей та програмних результатів навчання за ОП «Публічне управління та адміністрування» НАУ має достатній кадровий потенціал, матеріально-технічні, навчально-методичні та інформаційні ресурси. Критерії та форми оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти чітко прописані в силабусах у доступній для них формі. Методи навчання і викладання на ОП удосконалюються на основі принципу академічної свободи та врахування інтересів здобувачів вищої освіти. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, створює умови для стимулювання розвитку викладацької майстерності через різні форми заохочення за досягнення у фаховій сфері. ЗВО має широку мережу довірливих відносин з іноземними ЗВО, що дає можливість розвитку міжнародної співпраці та інтеграції в світовий освітній простір, участі НПП та здобувачів вищої освіти у міждержавних комунікаціях. Серед позитивних практик навчання і викладання за ОП слід відмітити діяльність студентського наукового гуртка «Школа молодого публічного управлінця», де обговорюються актуальні проблеми публічного управління (у форматі дебатів, круглих столів, конкурсів, тощо).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Поряд із визначенням слабких сторін кожного з Критеріїв оцінки ОП та обґрунтування рекомендацій з удосконалення Критеріїв, які це потребують, звертаємо увагу на наступне. Недостатньо чітко визначено роль спеціальності 281 і внесок ОП «Публічне управління та адміністрування» в досягнення загальної мети діяльності університету, з урахуванням специфіки ЗВО і спрямованості ПУА на професійну підготовку кадрів, які здійснюють управлінську та адміністративну діяльність в організаціях різного рівня системи публічного управління та адміністрування. У діючій редакції ОП не визначено цілі навчання (підрозділ 3.1), які передбачено Стандартом. На офіційному веб-сайті НАУ та сайті кафедри публічного управління та адміністрування відсутня інформація щодо проєктів ОП 2018-2020 років, динаміки змін за ОП та врахування рекомендацій стейкхолдерів, зокрема щодо формування та коригування цілей ОП. Запроваджена у ЗВО практика внесення пропозицій (в тому числі опитувань зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів) щодо якості надання освітніх послуг і здійснення діяльності за ОП потребує вдосконалення. Здобувачі вищої освіти недостатньо ознайомлені з процедурою визнання результатів, одержаних в неформальній освіті й інформальної освіті. Відсутня практика визнання результатів навчання в неформальній освіті при наявності великої кількості відкритих ресурсів для навчання. Фактичні місця проходження практики не відповідають предметній сфері спеціальності 281. Потребують додаткової уваги питання поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, а також активізації профорієнтаційної діяльності щодо популяризації спеціальності 281. ЕГ рекомендовано: конкретизувати мету ОП, її місце і роль в досягненні стратегічних цілей розвитку ЗВО; визначити цілі навчання для забезпечення всіх стейкхолдерів релевантною інформацією щодо очікуваного застосування набутих здобувачами компетентностей; удосконалити механізм зворотного зв'язку зі стейкхолдерами у формуванні цілей ОП; впровадити системний підхід до здійснення моніторингових досліджень думок стейкхолдерів; удосконалити процедуру ознайомлення та залучення здобувачів до отримання додаткових компетентностей у неформальній освіті (забезпечити проведення комунікативних заходів зі здобувачами вищої освіти з метою роз'яснення можливостей перезарахування результатів одержаних у неформальній і інформальній освіті, зокрема на он-лайн платформах, таких, як Prometheus чи Ed-era.); розширити перелік баз практики відповідно до специфіки спеціальності 281; активізувати діяльність, спрямовану на залучення здобувачів вищої освіти наукової діяльності (зокрема до кафедральної НДР) і мотивувати їх до поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП; посилити інформативне наповнення сторінки випускової кафедри матеріалами про дану ОП, а саме: «Наукові досягнення здобувачів і НПП за предметною сферою спеціальності 281. Для забезпечення розвитку ОП необхідно забезпечити її популяризацію серед потенційних абітурієнтів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП редакції 2021р. має актуальну спрямованість, чітко сформульовану мету, яку сфокусовано на формуванні у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей для здійснення ефективної публічно-управлінської діяльності, в тому числі для розвитку авіаційної галузі. Місія НАУ полягає “у зміцненні освітньо-наукового потенціалу держави шляхом підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітніх ступенів, конкурентоспроможних на світовому ринку праці, для авіаційної та інших галузей економіки, генерації нових знань та інноваційних ідей на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень та практики”. Відповідно до місії головною стратегічною ціллю НАУ (Стратегія розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року (<https://cutt.ly/O98dpna>); Доктрина розвитку Національного авіаційного університету на 2015-2024 роки (<http://surl.li/bdplh>)) є «забезпечення якісної вищої освіти кожного здобувача задля їхньої конкурентоспроможності на глобальному ринку праці в авіаційній та інших галузях економіки, що дозволить їм зробити позитивний внесок у розвиток суспільства». На думку ЕГ, в ОП в цілому недостатнє узгодження установчих документів ЗВО та ОП в частині єдності формулювання місії НАУ, стратегії розвитку та цілей освітньої програми, оскільки відповідно до цілей ОП авіаційну галузь виокремлено як об'єкт управління для суб'єкта управління – системи публічного управління та адміністрування; в той час як відповідно до місії НАУ – суб'єктно-об'єктні відносини носять інший характер: публічне управління управління та адміністрування слід розглядати лише як функціональну ланку авіаційної галузі та інших галузей економіки. Водночас публічне управління та адміністрування є самостійною галуззю. Рекомендовано більш чітко визначити, яким чином цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО. Під час розробки (протягом 2023-2024рр.) оновленої Доктрини розвитку НАУ (термін дії попередньої - на 2015-2024 роки) на 2025 і подальші роки, доцільним є коригування місії ЗВО, яка має відображати цілі і інтереси суб'єктів, які впливають на діяльність університету (не лише ЗВО й споживачів освітніх послуг, але й інститутів публічного управління, з якими НАУ здійснює взаємодію в політичній, правовій, соціальній, економічній та інших сферах макрооточення) та соціальною спрямованість розвитку економіки і публічного управління в Україні. Зустріч з керівництвом Університету, директором Навчально-наукового інституту неперервної освіти, завідувачем кафедри публічного управління та адміністрування, гарантом ОП підтвердили, що всі вони чітко розуміють цілі ОП «Публічне управління та адміністрування» й місце ОП в стратегії та тактиці розвитку Національного авіаційного університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ в ході експертизи не встановила факти залучення стейкхолдерів ОП до формування цілей та ПРН. Контент-аналіз рецензій, які надійшли на оновлену у 2022 р. від представників установ авіаційної галузі, продемонстрував наступне: за посиланням <https://cutt.ly/v8hDaKq> міститься рецензія Державної авіаційної служби від 08.05.2019р.; за іншим - <https://cutt.ly/A3bZupy> - 4 рецензії, із них 2 на інші ОП («Економічний аналіз й прогнозування в публічному управлінні», «Управління та адміністрування в авіаційній галузі», одну з яких вже закрито відповідно до наказу № 686/од від 23.12.2021р.), а також рецензії Державної авіаційної служби від 08.05.2019 р. та 410 авіаційного заводу. Отже, даної ОП (наказ від 15.06.2022р.) стосується лише одна – рецензія 410 авіаційного заводу (без підпису і чіткої дати). При цьому відсутні рецензії організацій системи органів державного управління, органів місцевого самоврядування, громадського врядування. Не всі посилання, наведені у відомостях про самооцінювання, є коректними. Для входу за посиланням <https://cutt.ly/03coUho>, де мають бути розміщені результати моніторингу якості освітніх програм необхідно отримати дозвіл для доступу. Посилання, де мають бути результати опитування батьків (в рамках діяльності приймальних комісій <https://cutt.ly/I3bKsKB>) - сторінка ННІ розвитку освіти. Посилання, де мають бути результати обговорення з представниками академічної спільноти (<https://cutt.ly/w3bLcyw>) - не містить підтверджень цього факту. За посиланням <https://cutt.ly/E3z7NiX> наведено аналіз показників діяльності НАУ (за 2015-2018 роки), починаючи з 2018 року по 2020 рік - результати загальноуніверситетського опитування НПП і здобувачів вищої освіти щодо якості роботи дирекцій (деканатів) структурних підрозділів і загальною задоволеністю якістю навчання; починаючи з 2020 року - інформація щодо якості реалізації окремих ОП. За даним посиланням розміщено результати анкетування здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП, лише за січень 2023 року. За посиланням: <https://cutt.ly/t8fzqku>, також наведено результати цього ж опитування за січень 2023 року. На підставі отриманої під час експертизи інформації, ЕГ

встановлено, що відсутня можливість відстежити, які конкретно пропозиції і яких стейкхолдерів враховані при розробці та вдосконаленні ОП, зокрема під час проектування та перегляду цілей ОП. Рекомендовано звернути увагу на дотримання затвердженої у ЗВО процедури попереднього обговорення проєктів ОП та змін до них і публічне висвітлення процесів вдосконалення ОП на офіційних веб ресурсах.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ зроблено висновок, що дана ОП спрямована на підготовку фахівців в сфері публічного управління та адміністрування та побудована з урахуванням специфіки ЗВО. Програмні результати ОП відображають врахування глобальних тенденцій, зокрема запровадження глобальних цілей сталого розвитку. Врахування регіонального контексту ОП передбачено робочими програмами ОК25, ОК26, ОК28, ОК35, ОК43; ПРН17 передбачено набуття здобувачами вищої освіти вмінь вирішення управлінських проблем, зокрема в авіаційній галузі. Поряд з цим, не розкрито наскільки цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Взагалі не згадуються та не враховано перспективи розвитку галузі в епоху Industry 5.0, «Smart city» ін. В якості стейкхолдерів для розвитку та вдосконалення ОП наведено 410 авіаційний завод, діяльність якого більш відповідає галузі знань 13 «Механічна інженерія» спеціальності 134 «Авіаційна та ракетно-космічна техніка». У той же час, відсутні відомості про співпрацю з громадськими об'єднаннями, органами публічної влади. Згідно з відомостями СО, «відповідність цілей та ПРН ОП ринку праці підтверджують схвальні відгуки та рецензії зовнішніх стейкхолдерів щодо змісту ОП (<https://cutt.ly/A3bZupy>)». Поряд з цим, за даним посиланням по факту розміщено лише 1 рецензію стосовно даної ОП - Державного авіаційного заводу. Рецензії стейкхолдерів-представників органів державного управління, органів місцевого самоврядування, громадських організацій відсутні. Позитивним досвідом є започаткування з 2022 року роботи Ради роботодавців. Однак, склад Ради, до якого входять «Будстарсервіс», ДП «Антонов», завод 410 Цивільної авіації, заступник Голови Державної авіаційної служби, гаранті ОПП, потребує доповнення представниками органів публічної влади. Під час спілкування з гарантом ОП факти врахування кращих практик вітчизняних та закордонних університетів щодо побудови ОП та врахування європейського досвіду публічного управління та адміністрування, конкретні приклади в назвах або змісті дисциплін, які викладаються, ЕГ не отримала. В ході аналізу документів експертна група також не пересвідчилася у фактах врахування кращих практик вітчизняних та закордонних університетів. ЕГ рекомендовано більш повно використовувати та конкретизувати практику використання вітчизняного та зарубіжного досвіду у розробленні та впровадженні програм. Систематизувати роботу з урахування позитивних практик в українських і закордонних університетах в ОП, документувати та чіткіше відображати фактично враховані новації в описі цілей та програмних результатів навчання. Варто було б посилити врахування регіонального контексту в процесі формулювання цілей та програмних результатів навчання з огляду на об'єктивну специфіку столичного мегаполісу та столичного регіону. Потребує посилення змістовна частина ОП в регіональному контексті та контексті надбання навичок управління змінами та інноваціями.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ встановлено, що ОП приведено у відповідність до затвердженого стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (наказ МОН № 1172 від 29.10.2018 р.) та формує необхідні загальні та професійні компетентності, а також необхідні програмні результати, з урахуванням галузевих вимог. Форма атестації здобувачів вищої освіти, що передбачено ОП, проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи. У відповідь на запит ЕГ, представниками ЗВО надано порівняльну таблицю, яка відображає розвиток аналізованої ОП в 2022 р. порівняно з ОП 2018 р. Представлена ОП дозволяє досягти зазначених в ній результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а також у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікації. Компетенції випускників та програмні результати навчання визначено з акцентом на особливість (унікальність) цієї програми та дозволяють відрізнити її від аналогічних програм та визначити, у чому полягає її «фокус» (ФК 12 Здатність застосовувати сучасні методи аналізу і вирішення проблем, зокрема проблем суспільної безпеки в авіаційній галузі, а також методи прийняття рішень та реалізації їх на практиці; ПРН 17 Вміти застосовувати сучасну методологію вирішення управлінських проблем, зокрема в авіаційній галузі). Однак, у діючій редакції ОП не визначено цілі навчання (підрозділ 3.1), які передбачено Стандартом. Відсутня матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК. В профілі ОП зроблено акцент на формування та розвиток професійної компетентності для здійснення публічно-управлінської діяльності, зокрема в авіаційній сфері, з урахуванням сучасних вимог економічного середовища. Вважаємо за доцільне у даному формулюванні термін «економічне середовище» замінити на «соціально орієнтоване економічне середовище», враховуючи соціально-гуманітарну спрямованість публічного управління та адміністрування. Рекомендовано відповідно до Стандарту доповнити ОП: цілями навчання, з урахуванням акцентів на особливості (унікальності) цієї програми та її «фокусу» (підрозділ 3.1 «опис предметної області») та матрицею відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Наявність стратегічного бачення інноваційної місії НАУ у формі «інноваційно-галузевого спрямування», визначення пріоритетів інноваційного розвитку з урахуванням глобальних інноваційних викликів. В ОП ураховано основні тенденції розвитку ринку праці у галузевому аспекті, зокрема щодо запитів авіаційної галузі. З 2022 року започатковано роботу Ради роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатній зв'язок цілей ОП (зокрема оновленої в 2022р.) з місією та стратегією ЗВО. Твердження про залучення до процесу формування цілей та програмних результатів ОП та врахування думок стейкхолдерів носить декларативний характер. Документального підтвердження про результати моніторингу ринку праці, попиту на фахівців спеціальності «Публічне управління та адміністрування», вивчення думок роботодавців, академічної спільноти щодо формулювання цілей і програмних результатів ОП, тенденцій розвитку світового ринку праці за відповідною спеціальністю ані в матеріалах самооцінювання, ані в матеріалах, наданих на запит експертної групи, ані на сайті ЗВО, ЕГ не отримано. Фактично введення ОП прийнято ЗВО інтуїтивно, що може вважатися правом академічної автономності (свободи), але однозначно не свідчить про врахування позицій та потреб заінтересованих сторін. Відсутня інформація про узагальнення результатів опитування здобувачів за даною ОП щодо формування та коригування цілей і програмних результатів ОП. Співпраця із роботодавцями є несистемною, потребує удосконалення та формалізації процедур врахування позицій та потреб стейкхолдерів при опрацюванні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. Досвід впровадження аналогічної ОП закордонних університетів не знайшов своє відображення у ОП, наприклад, зокрема через конкретні приклади в назвах або змісті дисциплін, які викладаються. Потребує посилення змістовна частина ОП в регіональному контексті та контексті надбання управлінських навичок. Рекомендовано конкретизувати місію і стратегію розвитку НАУ в базових документах ЗВО, якими врегульовано його діяльність; уникати формалізованого характеру рецензій на ОП. Склад Ради роботодавців («Будстарсервіс», ДП «Антонов», завод 410 Цивільної авіації, заступник Голови Державної авіаційної служби, гарант ОПП) бажано доповнити представниками організацій системи публічного управління та адміністрування. Цілі освітньої програми потребують узгодження з цілями навчання (які необхідно чітко визначити в ОП) і конкретизації з окремими положеннями ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП спрямована на підготовку фахівців в сфері публічного управління та адміністрування та побудована з урахуванням специфіки ЗВО. Представлена ОП має сформульовані цілі, які частково відповідають стратегії розвитку та місії НАУ. Здобувачі освіти мають можливість отримати компетенції, що відповідають визначеним у Стандарті вищої освіти України за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Значний акцент в даній ОП зроблено на галузеву спеціалізацію - підготовку управлінців для авіаційної галузі. Поряд з цим, ЗВО не продемонстровано активну співпрацю зі стейкхолдерами при проектуванні дизайну та змісту ОП. На сайті ЗВО не оприлюднена інформація про узагальнення результатів опитування здобувачів за даною ОП щодо формування та коригування цілей і програмних результатів ОП. Підтверджені врахування позицій та потреб зацікавлених сторін під час формулювання цілей освітньої програми та програмних результатів навчання ЕГ не отримано. Одна надана рецензія від стейкхолдерів є позитивною, не містить жодних рекомендацій щодо вдосконалення ОП і може свідчити про формальний підхід рецензента. Не розкрито наскільки цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Як стейкхолдери для розвитку та вдосконалення ОП згадується 410 авіаційний завод, діяльність якого більше відповідає галузі знань 13 «Механічна інженерія» спеціальності 134 «Авіаційна та ракетно-космічна техніка». У той же час, відсутні відомості про співпрацю з громадськими об'єднаннями, органами публічної влади. Також під час аналізу документів експертна група не пересвідчилась у фактах урахування кращих практик вітчизняних та закордонних університетів щодо побудови відповідних ОП та урахуванням європейського досвіду публічного управління та адміністрування через конкретні приклади в назвах або змісті дисциплін, які викладаються. Форми та методи співпраці із стейкхолдерами потребують вдосконалення, але враховуючи наявні перспективи подальшого розвитку ОП, зазначені недоліки можуть бути усунені в однорічний строк.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На основі аналізу ОП та навчального плану 2022р. встановлено, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Навчальний план відповідає ОП. 75% (180 кредитів) обсягу освітньої програми спрямовано на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 281. Обсяг навчальних дисциплін за вибором складає 60 кредити ЄКТС, що становить 25% від загальної кількості кредитів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП і НП редакції 2022р. продемонстрував, що зміст ОП достатньо структурований, існує логічна взаємопов'язаність ОК, що створює передумови для якісного досягнення визначених ОП та стандартом вищої освіти заявлених цілей та ПРН. ОП 2022р. містить 49 обов'язкових компонентів і 15 вибіркового компонента. Досягнення ПРН та формування ЗК та ФК забезпечується переважно через синтез 3-6 ОК. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матриця забезпечення програмних результатів навчання за відповідними компонентами ОП взаємопов'язана з освітніми компонентами та має чітку спрямованість на досягнення заявлених програмних результатів навчання відповідно до ОП. Програмні результати навчання релевантні змісту освітніх компонентів. Поряд з цим, потребує посилення змістовна частина ОП у формуванні базових управлінських компетентностей і набуття цифрових і комунікативних навичок. Рекомендовано доповнити перелік освітніх компонентів освітніми компонентами, що спрямовані на формування управлінських, зокрема комунікативних навичок, досягнення програмних результатів навчання (ПРН 8-12) та компетентностей (ЗК2; ЗК6; ФК1; ФК4-6), з урахуванням специфіки ЗВО. Під час проведення зустрічі з роботодавцями ЕГ була висловлена рекомендація збільшити кількість дисциплін практичного спрямування.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На підставі аналізу ОП ЕГ визначено, що освітні компоненти висвітлюють предметну область спеціалізації "Публічне управління та адміністрування". ОП передбачено дисципліни з набуття та вдосконалення мовних компетентностей, ОК гуманітарного та суспільствознавчого спрямування (філософія, історія української державності та політологія та ін.). Поряд з цим, у переліку обов'язкових освітніх компонентів ОП 2022року не знайшли достатнього відображення дисципліни, які спрямовані на формування навичок щодо ефективного управління інноваціями, ризиками, ресурсами, проектами. Рекомендовано доповнити перелік ОК освітніми компонентами, що спрямовані на досягнення програмних результатів навчання (ПРН 4; 5; 8; 15) та компетентностей (ЗК5; ЗК8; ФК2; ФК7-12); формують здатності управління інноваціями, управління змінами, ризиками, проектами; впроваджувати інноваційні технології з метою досягнення цілей ОП, з урахуванням місії НАУ, спрямованої підготовки фахівців, здатних генерувати інноваційні ідеї. Під час проведення зустрічі з роботодавцями ЕГ була висловлена рекомендація збільшити кількість дисциплін практичного спрямування.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Аналіз ОП підтверджує наявність вибіркового дисциплін, які практично забезпечують ПРН, визначених даною ОП. Вибіркові дисципліни ОП складають 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Під час опитування здобувачі підтвердили, що механізм вибору дисциплін відповідає опису, який зазначений у відомостях про самооцінювання ОП. Процес формування індивідуальної освітньої траєкторії в ЗВО організовано відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://cutt.ly/U3zhFz1>) та Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в НАУ (<https://bit.ly/3AXG4VA>); Положення про індивідуальний навчальний план студента НАУ- <https://cutt.ly/x3xmllG>. Інформація щодо вибіркового навчальних дисциплін розміщується на офіційному веб-сайті ЗВО й випускової кафедри у формі каталогу: <https://bit.ly/3NuxqjL> розділ "Індивідуальна освітня траєкторія" з 2020 року (сайт ЗВО); <https://cutt.ly/ozcufbC> - сайт кафедри - розділ "Індивідуальна освітня траєкторія"; <https://bit.ly/3GuIgow> інструкція покрокова для студентів розділ "Індивідуальна освітня траєкторія". Формування переліків вибіркового дисциплін кафедрою публічного управління та адміністрування відбувається на початку весняних семестрів, а вибір цих дисциплін здобувачами вищої освіти ОС

бакалавра – на попередньому курсі навчання у встановлений термін не пізніше кінця лютого. Відповідно до Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (<http://surl.li/bdngm>) для ОС бакалавр рекомендується такий розподіл вибіркових навчальних дисциплін за освітніми ступенями та семестрами: всього – 15 вибіркових дисциплін: 3, 5, 7 семестри – по 3 дисципліни в кожному; 4, 6, 8 семестри – по 2 дисципліни в кожному, причому, на кожному курсі, мінімум, одна з них має бути не фаховою (з не споріднених освітніх програм). Під час опитування здобувачі та НПП підтвердили, що формування переліку вибіркових дисциплін здійснюється кафедрою публічного управління та адміністрування на основі вивчення побажань здобувачів; механізм вибору освітніх компонент відповідає опису, який зазначений у зазначеному Положенні і відомостях про самооцінювання ОП. Позитивною практикою ОП є презентація освітніх компонент (в тому числі вибіркових) здобувачам вищої освіти у вигляді силабусів, що підвищує мотивованість їх вибору. Силабуси для вивчення вибіркових дисциплін, розміщені у відкритому доступі. Здобувачі вищої освіти підтвердили дотримання принципів академічної свободи під час вибору дисциплін. За даною освітньою програмою вибір дисциплін фактично, відбувається всією групою на основі консенсусу, що зрештою відповідає рекомендаціям щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін. Вибрані студентами дисципліни включаються до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. На запит ЕГ було надано окремі індивідуальні навчальні плани здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до ОП передбачена практична підготовка загальною кількістю 12 кредитів. В навчальному плані ці види практик мають аналогічну кількість кредитів, в тому числі: фахово-ознайомлювальна практика (3,0 кредити ЄКТС), фахова практика (3,0 кредити ЄКТС), виробнича практика (3,0 кредити ЄКТС) та переддипломна практика (3,0 кредити ЄКТС), що є обов'язковими компонентами ОПП. Практична підготовка здобувачів ВО здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://cutt.ly/K3ciyAm>) та Положення про організацію та проведення практик здобувачів ВО в НАУ (<https://cutt.ly/N3zNf74>). Звіти здобувачів вищої освіти щодо проходження практик підтверджують сформованість фахових компетентностей, зазначених у ОП. Експертній групі на запит надано: 2019-2020 - Наказ ректора від 21.05.2020 №567/ст. «Про організацію та проведення навчальної практики»; 2020-2021 - Наказ ректора від 10.06.2021 №927/ст. «Про організацію та проведення навчальної практики»; 2021-2022 - Наказ ректора від 03.05.2022 № 465/ст. «Про організацію та проведення фахово-ознайомлювальної, фахової та виробничої практики» <https://cutt.ly/O8fEeMc> - посилання не відкривається. Однак, додатки до вищезазначених наказів із зазначенням місць практики в додаткових доказах відсутні. ЕГ не отримано підтверджень, що бази практики відповідають специфіці спеціальності “Публічне управління та адміністрування”, не представлені органами державного управління та місцевого самоврядування, громадськими організаціями. Зі слів здобувачів вищої освіти і гаранта отримано інформацію, що місцем проходження практики є кафедра публічного управління та адміністрування. Експертною групою рекомендовано розширити базу практик, доповнивши суб'єктами громадянського суспільства та громадськими організаціями з метою формування у здобувачів вищої освіти комплексу умінь і навичок щодо розв'язання типових завдань відповідно до посад, які може обіймати бакалавр з публічного управління та адміністрування, зокрема, на управлінських посадах в міжнародних організаціях та їх представництвах в Україні, в політичних партіях, на посадах в структурах недержавних суб'єктів громадянського суспільства та в інших громадських формуваннях. ЕГ рекомендовано ввести практику опитування здобувачів вищої освіти з метою оцінювання рівня задоволеності компетентностями, здобутими під час практичної підготовки, за результатами яких вносити зміни до процесів здійснення освітньої діяльності за ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання на ОП дозволяє набути здобувачами вищої освіти соціальних навичок шляхом вивчення освітніх компонент, а також в процесі проходження різних видів практик, проведення різноманітних комунікативних заходів; участі у роботі студентського гуртка «Школа молодого публічного управлінця» (<https://cutt.ly/g3zM2dt>). Відповідно до аналізу матеріалів акредитаційної справи, проведення фокус-груп із стейкхолдерами встановлено, що в цілому освітні компоненти сприяють формуванню soft skills в межах ОК через обов'язкові ОК1-4, ОК6, ОК21, ОК22, ОК34, у т.ч. ОК46 - виробнича практика, що відповідає заявленим цілям програми, зокрема подальшій професійній діяльності випускників ОП. Це було з'ясовано за результатами зустрічі зі здобувачами та аналізу освітніх компонентів ОП. В ЗВО забезпечено діяльність НАУ-хабу (NAU HUB) (<https://cutt.ly/13zMZ5k>), як простору для навчання та саморозвитку позааудиторної зайнятості в університеті. Поряд з цим, як продемонстрував аналіз тематики його діяльності (календарний план подій НАУ-хабу (розділ «Події»): <http://ysa.nau.edu.ua/>) – вона спрямована на технічні спеціальності, без урахування особливостей спеціальності 281. Тематику роботи студентського гуртка «Школа молодого публічного управлінця» бажано доповнити питаннями сучасного розвитку цифрового врядування, Industry 5.0; менеджмент 3.0 (зокрема Agile software development) та ін. з метою розвитку цифрових навичок, гнучкості та адаптивності відповідно до загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання, визначених ОП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Питання співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно з самостійною роботою) регламентується Положенням про організацію освітнього процесу. На підставі аналізу ОП, навчального плану та силабусів освітніх компонентів ЄГ визначено, що обсяг ОП, включаючи аудиторну та самостійну роботу, загалом відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти та забезпечує досягнення цілей ОП й регламентованих нею ПРН. В НАУ розроблені загальні вимоги щодо розподілу обсягу окремих ОК в ОП (в кредитах ЄКТС) відповідно до Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/73zoCVW>), що визначають вимоги до розрахунку достатності навчального навантаження на здобувачів відповідно до кількості кредитів та видів завдань. Загальна кількість ОК (дисциплін, курсових робіт і практик) становить не більше 16 на навчальний рік. У навчальному плані наведено календарний графік навчання, бюджет часу здобувачів, визначено обсяг годин на кожний компонент, кількість кредитів ЄКТС і форми підсумкового контролю. Максимальний загальний навчальний час здобувачів ВО протягом тижня з усіх видів навчальної роботи, включаючи самостійну, не перевищує 1,5 кредитів ЄКТС або 45 годин (при шестиденному тижні). Загальна кількість годин аудиторних навчальних занять становить в середньому 43%. Самостійна робота здобувачів ВО регламентується Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/G3z2bXv>) та забезпечується навчально-методичними матеріалами, передбаченими для вивчення навчальної дисципліни. Для організації самостійної роботи використовується віртуальне освітнє середовище на платформі Google Classroom. Результати опитування засвідчують, що здобувачі не перевантажені та мають достатньо часу на самостійну роботу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

У цілому зміст освітньої програми до певної міри структурований; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Експертною групою встановлено, що структура ОП передбачає можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Зміст силабусів навчальних дисциплін узгоджується з послідовністю їх викладання відповідно до навчального плану. ЄГ встановлено, що обсяг ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Потребує посилення змістовна частина ОП у формуванні базових управлінських компетентностей і набуття навичок управління інноваціями. Обмежений спектр баз практик варто розширити завдяки співпраці з органами державного управління, місцевого самоврядування, громадськими організаціями, які є невід'ємною складовою публічного управління. Доцільно ввести практику опитування здобувачів вищої освіти з метою оцінювання рівня задоволеності компетентностями, здобутими під час практичної підготовки, за результатами яких вносити зміни до процесів здійснення освітньої діяльності за ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Ґрунтуючись на аналізі змісту ОП та пов'язаних із нею документів, ЕГ підтверджено, що в комплексі вони становлять структуровану, взаємопов'язану логічну систему, яка у сукупності реалізує досягнення визначених цілей, завдань та ПРН, відповідаючи загальним та фаховим компетентностям. Критерій 2 за всіма підкритеріями забезпечено на відповідному рівні. Виявлені слабкі сторони (підкритерій 3 - потреба коригування змісту ОП; підкритерій 5 - необхідність розширення баз практик та їх доповнення органами державного управління, органами місцевого самоврядування, суб'єктами громадянського суспільства та громадськими організаціями) є несуттєвими і не впливають на загальний рівень.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на ОП і процедура вступу абітурієнтів відповідають вимогам чинного законодавства, є чіткими, доступними й зрозумілими для вступників. На сайті ЗВО оприлюднена інформація щодо умов вступу на ОП, не було виявлено дискримінаційних положень. Умови вступу є достатньо регламентовані МОН і правила прийому оприлюднені <https://pk.nau.edu.ua/pravyla-pryiotnu-2022/>. Сайт приймальної комісії ЗВО є достатньо інформативним <http://pk.nau.edu.ua>. Варто взаємоузгодити сайти зво, сторінки інституту неперервної освіти, сторінку кафедри і сторінку приймальної комісії для полегшення пошуку інформації вступниками. Отже, ЕГ дійшла висновку, що Правила прийому є інформативними, мають роз'яснення вживаних термінів, не містять дискримінаційних положень, визначають вимоги до рівня освіти вступників, джерела фінансування здобуття ВО, обсяги прийому та державного замовлення, строки прийому заяв і документів, спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття ВО та рекомендації до зарахування.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому у 2022 р. <https://cutt.ly/F3z9D2E> оприлюднені і вступ здійснювався на основі конкурсного відбору за результатами вступних випробувань. Вступники склали національний мультипредметний тест: українська мова (коефіцієнт -0,3), математика (коефіцієнт -0,4) та історія України (коефіцієнт -0,3) або зараховувалися бали ЗНО 2019-2021 рр. з трьох конкурсних предметів (українська мова і література, математика, один предмет на вибір абітурієнта. Врахування особливостей ОП було шляхом встановлення вагових коефіцієнтів з окремих конкурсних предметів з урахуванням значимості знань з цих предметів для успішного навчання на ОП. Оскільки наявна чітка регламентація умов вступу і програма нова, то домінує загальноуніверситетський підхід до правил прийому і, як було підтверджено співбесідами зі співробітниками ЗВО. Якщо сайт приймальної комісії ЗВО (<https://pk.nau.edu.ua/>) містить загальну інформацію щодо вступу на всі спеціальності, то сайт навчально-наукового інституту неперервної освіти (<https://ino.nau.edu.ua>) містить конкретизацію і можна вибрати ОП з умовами вступу і наразі вже оновлена інформація для вступників цього року. Варто адміністратору сайту виправити граматичні помилки у назві розділів сайту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема за межами України чітко регламентовані і, наприклад, академічна мобільність, як зазначено у звіті самооцінювання, відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (наведене у звіті самооцінки покликання не працює). У співбесідах представники ЗВО запевнили у дотриманні вищезазначених положень які регламентовані: "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному авіаційному університеті", "Положенням про порядок переведення (поновлення) студентів, які навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей, на навчання до НАУ", "Тимчасовим положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів", щодо ліквідації академічної різниці - "Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю". Інформацію про можливості міжнародної академічної мобільності студенти можуть отримати у Навчально-науковому інституті міжнародного співробітництва та освіти ЗВО. Присутні на зустрічах здобувачі також відзначили, що поінформовані про можливості програм академічної мобільності та про порядок конкурсного відбору за ними, але значного інтересу не виявили. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності не було виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

“Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету” врегульовані правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, вони є достатньо зрозумілі і чіткі для всіх учасників освітнього процесу. Як було відзначено у співбесідах, то представники ЗВО зазначають про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (наприклад, Сертифікати) лише частково (3 кредити), а решту обсягу дисципліни здобувачі мають здати в рамках ОП. Можливостями представники ЗВО вважають безкоштовну онлайн-освіта на платформі Coursera, простір неформальної освіти НАУ-хаб. Джерелом інформації про можливості й умови визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є кафедра. Здобувачі підтвердили, що під час їх навчання на ОП таких випадків не було, але про можливість перезарахування вони знають.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чітка регламентація умов прийому на ОП, унормування процедур вступу, чітке інформування вступників про правила прийому, відсутність дискримінаційних положень. Наявність чітко визначених та зрозумілих процедур визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема за програмами академічної мобільності, а також отриманих у неформальній освіті, які регламентується внутрішніми організаційно-розпорядчими документами, розміщеними на сайті у вільному доступі. Є рекомендовані визнані онлайн-платформа (Coursera) та простір неформальної освіти (НАУ-хаб) і здобувачі поінформовані про академічну мобільність, можливості визнання і перезарахування тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Приклади офіційного визнання результатів навчання, отриманих здобувачами ОП в інших ЗВО і за програмами академічної мобільності відсутні, хоча здобувачі поінформовані про можливості програм академічної мобільності та про порядок конкурсного відбору за ними, проте великого інтересу не виявляють. Для полегшення пошуку інформації потенційними вступниками слід взаємоузгодити інформацію на сайті ЗВО, сторінці навчально-наукового інституту неперервної освіти, сторінці кафедри і сторінці приймальної комісії. ЕГ рекомендує кафедрі систематично нагадувати здобувачам про можливості навчання за такими програмами, наприклад, інформаційними ярмарками тощо, мотивувати їх до участі та формалізувати цю діяльність згідно з відповідними Положеннями.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Узгоджені Правила прийому на ОП та відповідна процедура вступу абітурієнтів відповідають вимогам чинного законодавства, є чіткими, доступними та зрозумілими для потенційних вступників, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені та враховують як особливості формування контингенту вступників, так і особливості самої ОП. У НАУ є документовані процедури визнання результатів навчання, що отримані в інших ЗВО, у т.ч. за програмами академічної мобільності, а також у неформальній освіті. Разом із тим, ЕГ констатує, що задокументовані приклади визнання результатів навчання на даній ОП відсутні. Потребує більш чіткої узгодженості інформаційні ресурси (сайт, сторінки навчально-наукового інституту неперервної освіти, сторінка кафедри і сторінка приймальної комісії. Також доцільно активізувати інформування здобувачів про можливості навчання за програмами академічної мобільності, неформальній освіті для повної відповідності за цим критерієм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми, методи навчання та викладання в НАУ регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/c3z7xI9>). Під час вивчення форм та методів навчання і викладання було визначено, що викладачі активно використовують традиційні форми (лекції-презентації, практичні заняття). Матеріально-технічне оснащення аудиторій підтверджує можливість використання зазначених форм та методів викладання, а саме мультимедійне обладнання, така форма роботи сприяє інтерактивному спілкуванню учасників освітнього процесу, та посилює спроможність досягнення цілей та результатів навчання під час аудиторних занять. У додатку про відомості самооцінювання простежується відповідність методів навчання і викладання програмним результатам навчання. Здобувачі залучені до регулярних опитувань стосовно їх задоволеності освітнім процесом (<https://cutt.ly/F3z79ui>), така форма опитування надає можливість здійснювати моніторинг організації освітнього процесу. Проте, слід зауважити, що на сайті ЗВО результати загальноуніверситетського опитування оприлюднені лише за період 2022-2023 роки, що вказує на відсутність системного підходу до вивчення думок стейкхолдерів. Гарантом ОП було надано результати анкетування здобувачів ОП, які свідчать, що форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання принципам академічної свободи (<https://cutt.ly/s8fKxJx>). Здобувачі освіти під час зустрічі підтвердили реалізацію своїх академічних прав та свобод на вільний вибір дисциплін із запропонованого переліку, також вони повідомили, що викладачі на першому занятті цікавляться у здобувачів ВО, щодо цікавих їм форм та методів роботи та викладання, даний фактор свідчить про реалізацію студентоцентрованого підходу в освітньому процесі. Проте, ЕГ зазначає, що здобувачі пасивні та недостатньо повно залучаються до процесів вдосконалення ОП, під час зустрічі здобувачі ВО заявили своє бажання щодо зменшення кількості економічних дисциплін та збільшити кількість годин на викладання дисциплін з державотворення та розвитку місцевого самоврядування. ЕГ рекомендує більш активно використовувати студентоцентрований підхід в освіті та брати до уваги пропозиції здобувачів ВО.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі із здобувачами було з'ясовано, що інформацію про цілі, зміст та критерії оцінювання результатів навчання на освітній програмі надається здобувачам через систему дистанційного навчання Google Classroom, також було зазначено, що силабуси також можна переглянути в даній системі. Інформація є доступною і зрозумілою, про що підтвердили здобувачі під час зустрічі. Окрім інформації на навчальній платформі, силабуси, критерії оцінювання, цілі, зміст та програмні результати навчання можна переглянути на офіційному сайті НАУ (<https://cutt.ly/l3z6lu8>), на першому занятті з кожної дисципліни здобувачам доводиться до відома інформація щодо критеріїв оцінювання та види поточного і підсумкового контролю.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ЗВО створені умови для забезпечення здобувачам ОП поєднання навчання і наукових досліджень. Під час зустрічей було з'ясовано, що поєднання навчання та досліджень під час реалізації ОП здобувачі вбачають через написання творчих завдань, курсових із самостійністю у виборі тем із наданого переліку, та у виборі теми під час участі у конференціях. На кафедрі публічного управління та адміністрування діє студентський науковий гурток «Школа молодого публічного управлінця», у роботі якого беруть участь здобувачі вищої освіти усіх курсів ОС «Бакалавр», керівник гуртка Грущинська Н.М. зазначила на зустрічі, що здобувачі ВО мають можливість запропонувати самостійно тему для обговорення та дослідження (<http://surl.li/fhchr>). В університеті функціонує наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених (<http://ysa.nau.edu.ua/>), яке сприяє розвитку науки та виникненню інтересу до наукової роботи, свою активність в рамках якої підтвердили здобувачі ВО. Також, здобувачі ВО за даною ОП беруть участь в студентському круглому столі студентів кафедри публічного управління та адміністрування Навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного авіаційного університету на тему «Публічне управління та адміністрування: історична ретроспектива, особистості, сучасність» (<http://surl.li/fhcrx>), Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний розвиток системи управління: підприємство, регіон, держава» (<https://cutt.ly/G3xqkT8>), міжнародній науковопрактичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Політ. Сучасні проблеми науки» (<https://cutt.ly/D3xqxM5>), Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених «Наукова молодь» (<http://surl.li/fhcd/>). Також Грущинською Н.М. було зазначено, що здобувачі ВО: Черепакіна Анастасія та Мінківська Анастасія були рекомендовані для участі у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських робіт зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», проте призові місця не були здобуті. Водночас ЕГ вважає необхідним більш активно імплементувати дослідницьку компоненту у освітній процес відповідно до особливостей ОП та стимулювати здобувачів й викладачів для покращення наукової студентської роботи, а також залучити роботодавців для реалізації дослідницької діяльності.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається з урахуванням вимог сучасного ринку освітніх послуг, практичного досвіду, пріоритетних напрямів діяльності МОН України з удосконалення нормативно-правової бази публічне управління та адміністрування. Спираючись на проведений моніторинг кафедру періодично проводиться оновлення змісту освітніх компонентів, силабусів та методів навчання (<http://surl.li/fhddm>). Під час зустрічі із здобувачами ВО було зазначено, що на засіданні кафедри публічне управління та адміністрування запрошують старост груп за даною ОП, завдяки чому відбувається комунікація із здобувачами відносно змін у ОП. Оновлення змісту освіти викладачами здійснюється як за результатами власних наукових досліджень щодо сучасних практик у галузі публічного управління та адміністрування, так і в результаті їх апробації на різному роду науково-практичних конференціях. Наприклад: гарант ОП Гоголь Т. В. – Territorial innovation clusters: world landmarks (фахове видання, кат. А) – в ОК26 «Державне та регіональне управління»; Грущинська Н. М. – Міжнародна спеціалізація національної економіки в умовах глобальної конкуренції (монографія) – в ОК35 «Міжнародні економічні відносини»; Мельничук Л.М. – Державне управління соціальним розвитком регіонів: реалії та перспективи (монографія) – в ОК29 «Публічне адміністрування в економічній сфері».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Стратегія інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти Національного авіаційного університету на 2018-2028 роки на загальноуніверситетському рівні впроваджується в рамках партнерських угод із зарубіжними закладами освіти. Зокрема, напрям публічне управління та адміністрування представлено у межах співпраці з такими закладами: Державна вища професійна школа в м. Ниса (Польща), Вища школа бізнесу – Національний університет Лоїс (Польща), Вища школа педагогіки та адміністрування ім. Мешка І в Познані (Польща), Вища Школа Фінансів і Права в Бельсько-Бялей (Польща). Викладачі даної ОП проходили міжнародні стажування: Гоголь Т.В.: Integration of Professional Universities in the European Educational Space. Development of international cooperation within the framework of teachers' professional development (6 hours (0.2 ECTS credits), 25.05.2021 in Higher School of Agribusiness <https://cutt.ly/H8fmROH>, «Дистанційні засоби навчання на прикладі платформ ZOOM та MOODLE»: Подільський державний аграрно-технічний університет спільно з Люблінським Інститутом «Науководослідний науково-технологічний парк» і IESF Міжнародна фундація науковців та освітян (15.02.2021 – 22.02.2021 р.), «Можливості кооперації для експорту органічної продукції»: Латвійський центр сільських консультацій та освіти; Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України (20.04.2021 р -22.04.2021 р.), «Розвиток освітньої системи в галузі сільськогосподарських наук – від теорії до практики» (4.11.2021р.), Вища Школа Агробізнесу в Ломжі (Польща), Міжнародне стажування в Інституті розвитку села та сільського господарства (кафедра економіки села) Польської академії наук (25.03.2022-31.12.2022), м. Варшава, Польща. Дейнега І.І. «Implementation of green and digital technologies in international educational environment» на базі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» за підтримки National Office Erasmus+UA з 03.10.2022 р. по 07.10.2022 р. <https://cutt.ly/m8fmXUM>. Марушева О.А. «Scientific perspectives and innovations in Education: experience of Czech Republic remotely» in the International Economic Institute s.r.o. Загальна кількість годин – 180 (6 ECTS) /Курс стажування «Наукові перспективи та інновації в науці: досвід Республіки Чехії дистанційно» (Липень 2021 р. – Вересень 2021 р.) ЕГ рекомендує в рамках реалізації даної ОП розширити співпрацю із закордонними університетами задля залучення здобувачів до програм академічної мобільності та сприяти реалізації цих програм на практиці, в тому числі у дистанційному форматі, а також залучати гостей іноземних лекторів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами за даною ОП є: робота студентського наукового гуртка «Школа молодого публічного управління», де здобувачі обговорюють (у форматі дебатів, круглих столів, конкурсів, тощо) різні проблемні питання як в межах освітніх компонент ОП, так і в межах наукових досліджень; методи навчання і викладання на ОП удосконалюються на основі принципу академічної свободи та врахування інтересів здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Констатується низька наукова активність студентів і відсутність зацікавленості здобувачів до наукової діяльності.
2. Доречно в межах реалізації даної ОП розширити співпрацю із закордонними університетами задля залучення здобувачів до програм академічної мобільності та сприяти реалізації цих програм на практиці, в тому числі у дистанційному форматі, а також залучати гостей іноземних лекторів тощо.
3. Експертна група рекомендує впровадити систематичний підхід до вивчення думок стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Наявна доступна і зрозуміла інформація щодо освітніх компонентів через систему дистанційного навчання Google Classroom та на сторінці випускової кафедри. Водночас спостерігається низька наукова активність студентів. Слабка співпраця із закордонними університетами для забезпечення можливості участі здобувачів у програмах академічної мобільності. Рекомендації щодо вдосконалення ОП можуть бути реалізовані у короткі терміни.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Нормативно форми контрольних заходів та узагальнений опис критеріїв оцінювання закріплені в офіційних нормативних документах, а саме в “Положенні про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті”. ЗВО і контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів є унормованими, зрозумілими й оприлюднені у робочих програмах дисциплін на додачу до силабусів. Співбесідами підтверджується наявність таких видів контролю результатів навчання: поточний, модульний, семестровий контроль та підсумкова атестація. В процесі опитування експертною групою здобувачів вищої освіти було встановлено, що форми та критерії контрольних заходів загалом доступні, зрозумілі, вчасно доводяться до відома здобувачів. Здобувачі підтвердили, що на першому занятті з кожної дисципліни викладач оголошує та роз'яснює форми поточних та підсумкових контрольних заходів, а також критерії оцінювання знань, умінь та навичок. Задекларований студентоцентрований підхід підтверджений у співбесідах з учасниками освітнього процесу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр» галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1172. Форми атестації здобувачів вищої освіти загалом відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Відповідно до п. VI Стандарту “Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену”. Також форми атестації здобувачів врегульовані “Положенням про атестацію випускників Національного авіаційного університету”, “Положенням про дипломні роботи (проекти) випускників НАУ”, “Порядком організації та проведення атестації здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету в умовах карантинних обмежень” - оприлюднені. Атестації за цією ОП ще не було, оскільки вона акредитується вперше.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Окрім силабусів дисциплін також є робочі програми (оприлюднені) в яких прописані чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. На співбесідах здобувачі денної форми навчання підтвердили, що на першому занятті викладачі викладачі доводять до здобувачів усю необхідну інформацію щодо дисципліни та передбачених форм контрольних заходів. Усі екзамени у ЗВО відбуваються у письмовій формі і після оголошення оцінки здобувач має право переглянути свою роботу із зауваженнями викладача. Здобувачі поінформовані про порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження і, загалом, намагаються покращити результати навчання за дисципліною під час її вивчення і також під час екзаменаційних сесій. Під час огляду матеріально-технічної бази експерти переконалися у наповненні навчально-методичного забезпечення дисциплін ОП у системі електронного навчання, що є зручним для викладачів у проведенні контрольних заходів для учасників освітнього процесу. Також НПП і здобувачі озвучили можливість комунікувати з викладачами за допомогою різних месенджерів. На жаль на зустрічі зі студентами були відсутні здобувачі заочної форми навчання і ЕГ не змогла

переконатися у вищезазначених пунктах і послуговується лише звітом самооцінювання. На ОП перескладання іспитів комісії не виявлено, конфлікту інтересів не зафіксовано як і скарг на упередженість та необ'єктивність.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО задекларована чітка й зрозуміла політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності яку намагаються послідовно дотримуватися. Наявна нормативна база: “Кодекс честі науково-педагогічного працівника та Кодекс честі студента Національного авіаційного університету”, “Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату”, “Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат” і сформована система академічної доброчесності. З 2019 р. є обов'язковою перевірка усіх кваліфікаційних робіт здобувачів за допомогою сервісу Unichек як технічного засобу. Роз'яснення принципів академічної доброчесності покладена на викладачів, наукових керівників студентських робіт, кураторів. Здобувачі заповнюють та підписують “Декларацію про дотримання академічної доброчесності”, форма якої розміщена на сайті ЗВО. Як зазначають співробітники ЗВО, що випадків порушення правил академічної доброчесності під час реалізації ОП не було. ЕГ не змогла пересвідчитися у чіткому дотриманні правил академічної доброчесності, оскільки у запиті на додаткові підтверджуючі матеріали отримали відповідь, що “перевірка курсових робіт, розрахунково-графічних робіт та домашніх завдань не є обов'язковою і може здійснюватися вибірково або за поданням провідного викладача дисциплін творчих спеціальностей. За даною ОПП перевірка кваліфікаційних робіт відповідно до графіка навчального процесу передбачається наприкінці травня п.р. З огляду на відсутність явних ознак порушення академічної доброчесності технічна перевірка на плагіат при підготовці курсових робіт не здійснювалася.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми проведення контрольних заходів, критерії оцінювання, порядок повторного проходження контролю, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів є прозорими, зрозумілими і чіткими. Форми та методи контролю знань здобувачів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема, через використання систем дистанційного навчання для індивідуального підходу до оцінювання та оперативного інформування щодо результатів. У ЗВО розроблені та діють процедури запобігання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність можливості підтвердити студентами-заочниками дотримання правил проведення контрольних заходів, забезпечення об'єктивності екзаменаторів, що включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовного дотримання їх під час реалізації ОП. Недоліком освітньої програми за критерієм 5 є відсутність робіт з результатами перевірки на академічну доброчесність у відкритому просторі. ЕГ рекомендує університету посилити інформування та дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності шляхом періодичного проведення майстер-класів, тренінгів тощо й оприлюднення студентських робіт з результатами перевірки для формування культури академічної доброчесності

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання принципів академічної доброчесності щодо даної ОП частково відповідають критерію 5 (див. слабкі сторони). Виявлені недоліки не є критичними, а швидше є невідомими ЕГ і цей напрям роботи можна покращити шляхом періодичного проведення тренінгів та воркшопів та оприлюдненням перевірених робіт на академічну доброчесність для формування культури доброчесності. Даний недолік може бути усунутий в стислий термін. Адміністрація та кафедра висловили готовність до його подолання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кафедра, що забезпечує освітній процес на ОП складається з 11 докторів і 12 кандидатів наук - підтвердив на зустрічі начальник управління кадрів та документообігу і майже всі пройшли підвищення кваліфікації. Процедури конкурсного добору є прозорими та зорієнтовані на формування компетентностей здобувачів вакансій, відповідно до цілей і програмних результатів ОП. Рівень професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації ОП, повністю відповідає потребам для забезпечення досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Також на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/Y3eYBnz>) наявна інформація про кожного викладача ОП про науковий ступінь, вчене звання, дисципліни, які викладає (авторські курси, наприклад), підвищення кваліфікації й публікації. На зустрічах студенти підтвердили високий рівень професіоналізму викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є унормованими: затверджений Вченою радою НАУ “Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП у НАУ”. Конкурс є внутрішнім в університеті і містить такі етапи: розгляд кандидатури НПП на кафедрі, потім - рівень навчально-наукового інституту неперервної освіти і заключний етап - вчена рада університету. Практикується оформлення НПП як штатних викладачів на різні за тривалістю терміни контрактів з домінуванням довготривалих.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На рівні навчально-наукового інституту неперервної освіти задеклароване функціонування ради роботодавців. Хоча на зустрічі зі стейкхолдерами учасники висловили багато слушних пропозицій щодо вдосконалення ОП і не підтвердили внесення цих же пропозицій на раді роботодавців. Склалось враження про погану інформованість стейкхолдерів про процедуру функціонування ради роботодавців і можливість внесення пропозицій для вдосконалення ОП. На ОП є дві рецензії від Державної авіаційної служби України і Державного підприємства «410 завод цивільної авіації». Варто відобразити на сторінці кафедри інформацію про залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках академічної автономії.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Студенти частково підтверджують залучення до викладання практиків, але це лише фрагментарно. Також завідувач кафедри Мельничук Л.М., маючи багаторічний досвід роботи у центральних органах виконавчої влади демонструє залученість професіоналів-практиків до аудиторних занять. Також часткова відповідність пі до проведення занять було залучено С. Л. Алімову (НАДС) і М. В.Александрова (Державна служба якості освіти України). Окрім цього до проведення занять були залучені науковці з інших установ.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє автономному підвищенню кваліфікації викладачами ОП. Наявне “Положення про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників Національного авіаційного університету”. Викладачі кафедри співпрацюють з Університетом менеджменту освіти НАПН України і також є можливість підвищити кваліфікацію у центрі підвищення кваліфікації. НПП мають сертифікати про підвищення кваліфікації як вітчизняні так і закордонні. Доцільно подумати про створення, наприклад, Центру професійного розвитку викладачів для систематичного і професійного розвитку НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Матеріальне стимулювання НПП переважно стосується публікацій у SCOPUS і Web of Science (5000 грн.) - підтвержене учасниками зустрічей та задеклароване стимулювання (5000 грн.) за підготовку кандидата наук, видання монографій і підручників. Створена на рівні університету система нематеріального заохочення НПП реалізується шляхом нагородження відзнаками директора інституту, грамотами, подяками ректора університету, а також подання адміністрації НАУ на відзначення відомчими відзнаками, що і було підтверджено на зустрічах.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Наявність 11 докторів і 12 кандидатів наук на кафедрі для забезпечення ОП, авторські курси, система підвищення кваліфікації, матеріальне і нематеріальне заохочення, рада роботодавців в навчально-науковому інституті неперервної освіти, часткове залучення до викладання викладачів-практиків та науковців інших установ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ рекомендує ширше й активніше використовувати можливості для матеріального стимулювання НПП, які передбачені нормативними документами університету, наприклад, не лише за публікації в SCOPUS і Web of Science, також доцільно було би гендерно збалансувати колектив викладачів, оскільки на зустрічі з ЕГ були виключно НПП жіночої статі. Слабка залученість стейкхолдерів до створеної ради роботодавців - задекларована процедура не функціонує в повному обсязі й ЕГ рекомендує відпрацювати реальний алгоритм залучення роботодавців до вдосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП є забезпеченою НПП за можливості залучення роботодавців, практиків, системи підвищення кваліфікації, матеріального і нематеріального стимулювання. Потребує налагодження процедура реальної і системної співпраці з роботодавцями для вдосконалення ОП. Також рекомендуємо розширити стимулювання НПП за ОП не лише за публікації, а й за інші досягнення. Зазначені недоліки можуть бути виправлені протягом навчального року. Часткова відповідність критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні ресурси університету складаються із 12 навчальних корпусів, навчальних корпусів, центру культури і мистецтв, 12 гуртожитків, їдальні, спортивних комплексів, бібліотечно-інформаційного комплексу та інших (<http://surl.li/ejkrm>). Матеріальні умови навчання знаходяться на достатньому рівні: в презентованих під час зустрічі аудиторіях кафедри наявні мультимедійні дошки, проектори та комп'ютери. Бібліотека університету забезпечує доступність документів, інформації, знань для ефективного розвитку освітньої та наукової діяльності на основі повного задоволення інформаційних потреб студентів на базі новітніх інформаційних технологій. Під час зустрічі з керівником бібліотеки було зазначено, що під час воєнних дій здобувачі ВО користуються електронним репозитарієм, який складається з 2 млн примірників. До послуг користувачів з поверху бібліотеки на кожному з поверхів є читальна зала з універсальним книжковим фондом, під час онлайн огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано фахову літературу, також в бібліотеці є вільна WI-FI зона, комп'ютерний зал. Також слід зауважити, що бібліотека налічує безліч коворкінг-зон, з вільним інтернетом. В ході ознайомлення з матеріально-технічною базою гарантом було продемонстровано онлайн систему Google Class із лекціями та практичними завданнями, а також із наявним виконаними завданнями. Під час інтерв'ю було з'ясовано, що основними джерелами фінансування є кошти загального та спеціального фонду кошторису ЗВО. Слід зауважити, що у зв'язку з введенням воєнного стану та складним становищем з електропостачанням, заклад здійснює усі необхідні дії відносно енергозбереження.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Відповідно до Статуту університету (<http://surl.li/dnfbh>) особи, які навчаються в університеті, мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами ЗВО. Студенти засвідчили, що вони отримують безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання за ОП. Під час онлайн-екскурсії до бібліотеки було підтверджено можливість безоплатного доступу викладачів та здобувачів освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Для доступу до електронного репозитарію здобувачам ВО необхідно надіслати запит на доступ, який вони отримують на корпоративну пошту, електронний репозитарій налічує, як міжнародні так і вітчизняні видання, які до введення воєнного стану постійно оновлювались (<http://surl.li/fhqkg>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

З метою задоволення потреб студентів та викладачів, популяризації здорового способу життя сформовано культурно-мистецькі та спортивні клуби, проте у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні здобувачі ВО зазначили, що гуртки тимчасово не працюють. Заходи різного спрямування спонукають створювати сприятливі умови для культурного відпочинку та самовдосконалення. Під час огляду гуртожитку в якому проживають здобувачі ВО за даною ОП експертна група пересвідчилась, що умови проживання є задовільними. В корпусах наявні кафетерії та буфети. Кабінет студентського самоврядування розміщений гуртожитку з метою постійного доступу студентів до заходів та послуг студентського самоврядування. В кімнатах проживають по 4 студента, їх кімнати облаштовані усім необхідним: ліжка, тумба, стіл для навчання, стіл для харчування, холодильник, також здобувач ВО зауважила щодо гарної шумоізоляції в кімнаті, туалет та душ знаходиться на поверсі. Експертна група відмітила політику ЗВО щодо розселення студентів, яких розселяють за спеціальністю, з метою налагодження комунікації. Під час зустрічі представники студентського самоврядування та здобувачі вищої освіти на ОП засвідчили про задоволеність студентів освітнім середовищем. З метою виявлення та врахування потреб та інтересів проводяться консультації із студентським самоврядуванням, періодичні опитування, зустрічі, тощо. В цілому освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Слід зауважити, що гуртожитки забезпечені з генераторами, а здобувачі ВО за підтримки адміністрації облаштували "Пункти незламності" із усім необхідним.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі ВО НАУ мають можливість отримати безперешкодно освітню підтримку в системі кафедра-інститут-університет, що підтвердили як здобувачі ВО так і адміністрація ЗВО. Науково-технічна бібліотека ЗВО забезпечує доступність документів, інформації, знань для ефективного розвитку освітньої та наукової діяльності на основі повного задоволення інформаційних потреб студентів на базі новітніх інформаційних технологій (<http://surl.li/fhqrx>), також на сайті здобувачі ВО мають можливість користуватися електронним каталогом (<http://surl.li/fhqso>). Здобувачі ВО та студентське самоврядування під час зустрічі зазначили, що рівень задоволеності освітньою, організаційною, консультативною та соціальною підтримкою є на достатньо високому рівні. У разі виникнення будь яких скарг та питань є проста система комунікації із куратором, кафедрою, тощо за допомогою телеграм-каналів, також студенти зазначили, що усі свої пропозиції вони можуть висловити під час проведення опитування. На сайті у вільному доступі розміщено сервіс "Розклад занять" (<http://surl.li/fhqtw>), також розклад є на освітній платформі Google Classroom та у телеграм-каналі. Організаційна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується у взаємодії зі структурними підрозділами університету та інституту (дирекція, відділ організації навчального процесу). Організаційна підтримка в офлайн та онлайн режимі, включаючи можливість користування відповідності сервісами на сайті університету. Інформаційна підтримка здобувачів забезпечується деканатом перш за все через кураторів груп, а також вся необхідна інформація щодо позанавчальних заходів, як правило розміщується на сайті університету, у месенджерах, та на офіційній сторінці ЗВО у соціальних мережах (<http://surl.li/flrby>). Також в рамках необхідної термінової консультації на сторінці створена послуга "Скринька довіри" (<http://surl.li/bgakh>), де за допомогою спеціальної форми можна задати запитання та отримати швидку відповідь. Експертна група зазначає необхідність звернути увагу на необхідність функціонування психологічної підтримки, як для здобувачів та їх батьків так і для НПП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті створені достатні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими потребами. Під час онлайн-екскурсії в НАУ на 1 поверсі було продемонстровано спеціально облаштований вхід для осіб з особливими освітніми потребами. Також адміністрація ЗВО зауважила, що в головному корпусі НАУ розміщено необхідну інформацію, яка подана шрифтом Брайля, для здобувачів ВО з особливими освітніми потребами пари проводяться в аудиторіях на 1 поверсі, зручні умови створені і в гуртожитку ЗВО. За умов здійснення дистанційного навчання особам з особливими освітніми потребами надається можливість навчатися асинхронно за індивідуальним планом. За словами гаранта ОП на даний момент студентів з особливими освітніми потребами немає. Експертна група зазначає, що політика ЗВО постійно розробляє поліпшення умов для здобувачів з особливими освітніми потребами у зв'язку з введенням воєнного стану.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій в НАУ регламентується відповідно до: Правил внутрішнього розпорядку НАУ (<https://cutt.ly/a3vwAqf>); Антикорупційної програми НАУ (<https://cutt.ly/mCIqFp1>); Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/Y3vwBpn>). Під час зустрічі з здобувачами ВО та НПП було підтверджено, що у разі виникнення конфліктних ситуацій, можна звернутися до куратора або декана факультету, також в корпусі ЗВО розміщена фізична "скринька довіри" та на сайті - електронна "скринька довіри" (<http://surl.li/bgakh>). Окрім цього, у разі виникнення конфліктних ситуацій через корупційні дії можна звернутися: за номерами телефонів +38-044-497-73-37 або внутрішні телефони 61-10, 68-67, 68-68; електронними листами на скриньку: stopcor@nau.edu.ua; через скриньку довіри в першому корпусі НАУ. Керівник Відділу з питань запобігання та виявлення корупції НАУ під час онлайн зустрічі зауважив щодо постійної профілактичної роботи із здобувачами ВО та НПП, з метою уникнення такого роду конфліктних ситуацій, окрім цього в коридорних приміщеннях розміщені спеціальні "інформаційні стікери", які повідомляють про необхідні дії у разі виникнення корупції. У період впровадження ОП «Публічне управління та адміністрування», скарги, пов'язані із дискримінацією, сексуальними домаганнями або корупцією, не надходили.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. ОП забезпечена навчально-методичними ресурсами, матеріально-технічною базою, у тому числі для реалізації права на освіту людей з особливими освітніми потребами. Бібліотека університету надає безкоштовні послуги здобувачам вищої освіти та викладачам, безоплатний доступ до наукометричних баз даних Web of Science, Scopus та до програми перевірки на плагіат «Unicheck», має власний репозитарій. ЗВО дотримується умов економного енергоспоживання, заклад турбується про безпечне проживання здобувачів ВО в гуртожитках ЗВО. Існує впорядкована та дієва система боротьби з корупцією.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендовано розширити перелік послуг сектору соціально-психологічної підтримки щодо надання психологічних тренінгів для здобувачів та НПП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО забезпечено фінансовими та матеріально-технічними ресурсами (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичним забезпеченням освітньої програми для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та

здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Університет для здобувачів ВО, що навчаються за освітньою програмою забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. За даною ОП особи з особливими освітніми потребами не навчаються, проте у закладі вищої освіти створюються достатні умови для реалізації їх права на освіту, а також така інфраструктура постійно оновлюється. В університеті існує чітка і зрозуміла політика і процедури запобігання корупції, яка є зрозумілою та доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Аналіз процедур внутрішнього забезпечення якості в ЗВО свідчить, що розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми здійснюється відповідно задекларованої ЗВО політиці, яка регламентована у Положенні про освітні програми в НАУ (<http://surl.li/aczsi>); Положенні про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>); Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>) (розділ 5), Положенні про внутрішній моніторинг вищої освіти та освітньої діяльності в НАУ (<http://surl.li/bdjmb>). ЕГ встановлено, що за посиланням <https://cutt.ly/53bLe9u> розміщено проекти освітніх програм за спеціальністю 281, починаючи з 2021р. До цього часу, зі слів гаранта, проекти ОПП 2018р. -2020р.р. для громадського обговорення було розміщено на сайті ННІ. Проекти та затвержені ОП 2018-2020р.р. у відкритому доступі не розміщено. Під час безпосереднього ознайомлення з документами, підтверджено, що освітньо-професійна програма переглядалася: 2018 рік - запровадження програми - Протокол засідання кафедри № 3 від 18.04.2018р.; 2019 рік - нова Редакція у відповідності до стандарту вищої освіти 2019р: 2020 рік - змінено підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, перехід на ширший формат вибору; 2021 рік - розробка редакції програми відповідно до Стратегії розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року; 2022 рік - доповнено опис програми у зв'язку із внесенням змін до стандарту вищої освіти (<https://cutt.ly/98gWCXB>). На рівні ЗВО функціонує Рада з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ у формі дорадчо-консультативного органу, до складу якої включено представника Студентської ради ННІ неперервної освіти НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/rada-z-yakosti/>). У ході зустрічей із академічних персоналом, здобувачами та роботодавцями виявилось, що окремі процедури, пов'язані із переглядом ОП, є недосконалі та потребують змін. Зокрема, залучення роботодавців забезпечується лише через рецензування ОП та проведення окремих зустрічей, але співпрацю не підтверджено угодами про співробітництво. Співпраця із роботодавцями не носить системний характер.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування відбувається на підставі Положення про студентське самоврядування (<http://surl.li/bdqag>) – Глава 1.2, Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>); Положення про освітні програми в НАУ (<http://surl.li/aczsi>) – Розділ 3, п.3.1, Розділ 4, п. 4.3.2; Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>) – Розділ 6, п. 6.1 За результатами експертизи встановлено, що на ОП відбувається періодичне опитування здобувачів вищої освіти щодо окремих питань якості навчання по дисциплінам, викладачам та інших питань, пов'язаних із ОП, освітнім процесом та організацією дистанційного навчання, що підтвердили здобувачі вищої освіти. Під час зустрічей гарант ОП підкреслив, що здобувачі є безпосередніми учасниками освітнього процесу, які найбільш повно можуть оцінити якість ОП, і результати опитування використовуються при перегляді ОП. Разом з тим, здобувачі не навели прикладів впливу результатів опитування на реальні зміни в університеті, та виявили себе не достатньо активними у процесах забезпечення якості освіти як партнери. В звіті самооцінювання зазначено, що уточнення цілей ОП та програмних результатів навчання представниками студентського самоврядування здійснено 30 січня 2022 року. Поряд з цим, підтвердження даного факту ЕГ не отримала. Відповідно до протоколу розширеного засідання кафедри від 30.01.22 прийнято спільне зі здобувачами вищої освіти рішення оптимізувати в ОПП перелік дисциплін економічного спрямування та продовжити роботу над постійним оновленням змісту навчальних дисциплін з акцентом практичного застосування теоретичних положень. На зустрічі представники студентського самоврядування серед можливих форм впливу назвали їх участь у роботі Вчених рад університету та факультету, а в контексті майбутніх планів - участь в організації опитування щодо якості викладання освітніх компонентів НПП. Рекомендовано: розширити спектр взаємодії із здобувачами для їх залучення до формування цілей та програмних результатів навчання, зокрема, через проведення фокус-груп.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зустріч зі стейкхолдерами засвідчила, що кафедра публічного управління має певні напрацьовані зв'язки з роботодавцями та проводить з ними певні консультації при започаткуванні та перегляді освітньої програми. Під час зустрічі роботодавці підтвердили, що університет цікавиться їх точкою зору щодо актуальних напрямів підготовки спеціалістів у публічному управлінні. Так, серед настанов роботодавці окреслили доцільність посилення практичної підготовки здобувачів. Разом з тим, експертною групою з'ясовано, що залучення роботодавців є недостатньо ефективним та потребує формалізації процедур врахування їх позицій та потреб при опрацюванні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. З боку роботодавців було висловлено бажання активного залучення до цієї роботи. Експертна група надала рекомендації ЗВО щодо формалізації процедур залучення роботодавців до дієвої співпраці.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Зважаючи на те, що у 2023 році планується перший випуск за ОП, інформації щодо кар'єрного шляху випускників ще немає.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

За результатами інтерв'ювання виявлено, що реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми здійснюють відділи ліцензування та акредитації й відділ моніторингу якості вищої освіти НАУ. Вони координують дії з підготовки, організації, супроводу і проведення освітньої діяльності та реалізації ОП відповідно до стандартів освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти, забезпечують функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти НАУ. Оскільки ОП функціонує перший раз та студенти лише готуються до перших захистів випускних кваліфікаційних робіт і першого випуску, тому поки реальних недоліків виявлено не було. Надалі, за словами гаранта, передбачається провести моніторинг ОП, який дозволить прискіпливіше оцінити програму та виявити недоліки. Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОПП проводяться: 1) на рівні кафедр – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, слухання, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедр; 2) на рівні ННІНО – у вигляді контролю діяльності кафедр, слухання, обговорення питань та прийняття рішень на засіданні вченої ради ННІНО; 3) на рівні університету – через опитування студентів. Процедури реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми передбачені у Положенні про організацію освітнього процесу та Положенні про внутрішню систему забезпечення якості. Центр забезпечення якості освіти здійснює постійний моніторинг освітньої діяльності, зокрема через опитування визначає недоліки в освітній програмі, які є підставою для перегляду ОП. Також, експертна група пересвідчилась у готовності академічного персоналу до втілення змін в освітню діяльність. Крім того, реагування на недоліки, які можуть виявлятися в ОП під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості, регулюється Положенням про телефонну лінію “Телефон довіри” та поштові скриньки “Скринька довіри”, яке передбачає можливість звернення з проблемних питань, які є в університеті, про факти зловживань, корупційних проявах тощо. Гарант та студенти підтвердили можливість виявлення недоліків ОП та реагування на них.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП проводиться вперше (первинна акредитація).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У НАУ впроваджена система управління якістю, яка побудована на вимогах вітчизняного і міжнародного законодавства, в процесі забезпечення якості задіяні структурні підрозділи всіх рівнів управління. Під час зустрічей експертна група пересвідчилась у наявності єдиних підходів та контексту щодо забезпечення якості освіти у НПП, здобувачів вищої освіти, органів студентського самоврядування, представників структурних підрозділів та керівництва університету. Здобувачі вищої освіти беруть участь в опитуванні зокрема щодо якості викладання освітніх компонентів ОП. Експертна група під час ознайомлення з документацією ЗВО та проведення зустрічей переконалися, що в ЗВО здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Це засвідчує створення Центру забезпечення якості освіти, імплементація Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості в НАУ визначені основні складові системи внутрішнього забезпечення якості: постійний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; впровадження студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання; підвищення

якості контингенту здобувачів вищої освіти; посилення кадрового потенціалу; ресурсне забезпечення ОП; запровадження системи опитування як інструменту для зворотного зв'язку із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами; забезпечення публічності інформації; самооцінка якості освіти й освітньої діяльності; забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного. В ході зустрічей виявлено наявність єдиних цінностей щодо якості освіти у представників підрозділів університету, а також органів студентського самоврядування, які визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність усієї спільноти. Разом з тим, ще не достатньо сформовано усвідомлення своєї ролі як партнерів у здобувачів вищої освіти у процедурах вдосконалення освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно із політикою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно чинного законодавства. Забезпечено діяльність Ради з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ у формі дорадчо-консультативного органу, до складу якої включено представника Студентської ради ННІ неперервної освіти НАУ. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості через опитування. Позиція здобувачів вищої освіти в цілому береться до уваги під час перегляду ОП. Запроваджена система забезпечення якості освіти в цілому забезпечує реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності. У НАУ послідовно дотримується процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. Культура якості наявна в академічній спільноті ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Аналіз зустрічі із здобувачами вищої освіти свідчить про те, що вони недостатньо ознайомлені з проектами ОП та процедурними моментами, активної участі у розробці та обговоренні вони не беруть. Рекомендовано: розширити спектр взаємодії із здобувачами для їх залучення до формулювання цілей та програмних результатів навчання, зокрема, через проведення фокус-груп. Залучення роботодавців є недостатньо ефективним та потребує формалізації процедур врахування позицій та потреб стейкхолдерів при опрацюванні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом, можна констатувати відповідність даного критерію. НАУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості через опитування. Позиція здобувачів вищої освіти в цілому береться до уваги під час перегляду ОП. Разом з тим, спектр взаємодії із здобувачами для їх залучення до формулювання цілей та програмних результатів навчання потребує розширення та активізації. Роботодавці залучені до процесу перегляду ОП як партнери, але співпраця є недостатньо ефективною та потребує формалізації процедур врахування позицій та потреб стейкхолдерів при опрацюванні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. Запроваджена система забезпечення якості освіти в цілому забезпечує реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності. У НАУ здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що свідчить про формування культури якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Вони є доступними,

переважно чіткими і зрозумілими, серед яких: Статут Національного авіаційного університету (<https://cutt.ly/Z3xgoLJ>); Правила внутрішнього розпорядку Національного авіаційного університету (<https://cutt.ly/53xgyvvn>); Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/D3xf6o3>); Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату (<https://cutt.ly/U3xf2zs>); Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://bit.ly/3gsueJw>); Положення про запобігання та протидію булінгу, кібербулінгу, харасменту, мобінгу Національного авіаційного університету (<https://bit.ly/3Hz7K5P>), тощо. Експертна група констатує, що встановлені правила та процедури дотримуються під час реалізації освітньої програми «Публічне управління та адміністрування». В цілому діяльності ЗВО є прозорою та публічною, чому сприяє багатоаспектність подання добре структурованої корисної (за всіма напрямками освітнього, наукового, виховного та інших процесів) інформації на офіційному сайті ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП до її затвердження було розміщено на офіційному веб-сайті університету з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів (<http://surl.li/dnekz>). Водночас під час зустрічі роботодавці продемонстрували недостатню обізнаність щодо можливостей ознайомлення з ОП на сайті університету та щодо можливостей надати зауваження до ОП. Експертна група зазначає про необхідність створення більш зручного формату отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів із використанням ресурсів сайту ЗВО (наприклад спеціальна форма на сайті ЗВО).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО оприлюднена затверджена вченою радою університету ОП <http://surl.li/dnekz>), де сформовано загальну інформацію про ОП, компетентності та програмні результати навчання, перелік освітніх компонентів, форми підсумкового контролю за компонентами, структурно-логічну схему освітньої програми тощо. Обсяг інформації щодо ОП, яку оприлюднено на сайті, є в цілому достатнім для стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО дотримується принципів прозорості та публічності, на сайті структуровано подано інформацію за всіма напрямками (освітній, науковий, виховний процес) інформації на офіційному сайті Університету. ЗВО систематично розміщує результати проведених опитувань

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Всі потенційні учасники недостатньо залучені до формування наповнення ОП. На сайті ЗВО розміщена електронна пошта для надання зауважень та пропозицій щодо ОП, проте ЕГ рекомендує розробити спеціальну форму на сайті для надання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

В цілому діяльність ЗВО є прозорою та публічною. Створені необхідні технічні умови (сайти Університету, факультетів, Приймальної комісії, бібліотеки тощо) для інформування зацікавлених сторін щодо різних аспектів освітнього процесу за даною ОП. Оприлюднено результати проведених опитувань учасників освітнього процесу. На сайті ЗВО розміщена електронна пошта для надання зауважень та пропозицій щодо ОП, проте ЕГ рекомендує

розробити спеціальну форму на сайті для надання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів. Зазначені вище зауваження не є суттєвими та можуть бути виправлені протягом нетривалого часового проміжку без використання значних матеріальних і нематеріальних ресурсів.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	40222_Program-of-expert-visits.pdf	MSBxwgerV4SgxOzVnnRoTZvYUIPa5xgOYyJ65T1FPsg=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Терещенко Діна Акрамівна

Члени експертної групи

Тертичка Валерій Володимирович

Скрєбкова Ксенія Станіславівна